

[Ole Bjørn Kraft.]

Intriger, men til at tage hele Spørgsmaal op til en virkelig Undersøgelse og Vurdering. Der forelæa talrige Opfordringer dertil, men man kan roligt sige, at det høje Ting i Fjor fuldstændig vendte det døve Øre til denne lille Opfordring. Med saa meget des større Glæde har jeg derfor i Gaar og i Dag noteret, at man ganske synes at have ændret sin Opfattelse paa dette Omraade, og at Tinget nu er midt oppe i en Diskussion om vort Forfatningssystems Effektivitet, den Diskussion, som længe har været saa stærkt paakrævet. Det var det ærede Medlem Hr. Borghjerg, der i Gaar kastede den noget forslidte Valglovdiskussions Klæder og med et Spring — for min Skyld gerne et Panterspring — begav sig midt ind i Sagens Kærne ved at rejse Kravet om en Grundlovsændring. Jeg tror, det socialdemokratiske Partis Ordfører derved har foretaget noget meget rigtigt, og jeg vilde være fuldstændig tilfreds, hvis jeg kunde være sikker paa, at det ikke blot var den gamle Adam, der dukkede frem igen. Jeg mener dermed, at jeg nærer det Haab, at det ikke blot er det gamle fortærskede Ønske om Landstingets Afskaffelse, der har været Drivkraften i det ærede Medlems Tale, men et virkelig nyt og frisk Ønske om i det hele taget at underkaste Systemet en Undersøgelse med det Formaal at erstatte Folkestyrets nu meget forslidte Maskineri med et mere tidssvarende, med andre Ord at anvende Tidens Krav om Koncentration, Driftsledelse og Teknik paa Forfatningens ydre Former. En saadan Undersøgelse vil naturligvis i første Række komme til at beskæftige sig med Landstinget, men den maa ikke standse herved. Ogsaa dette Ting maa i saa Fald indstille sig paa at underkaste sig en Prøvelse, og mon det dog efterhaanden ikke er saaledes, at man ogsaa i denne Sal er klar over, at helt uberettiget er den Kritik, der fra Tid til anden rejses mod vor Arbejdsform, ingeniunde? Men for at naa til et virkelig tilfredsstillende Resultat, maa man gaa til dette Arbejde med friske Tanker og underkaste Sagen, hvad Regeringen maaske vilde kalde „en fordomsfri Realitetsdrøftelse“.

Fremfor alt synes jeg, at man skal vogte sig for at mane gamle Gespenster fra Forfatningskampens Dage frem igen. Naar det ærede Medlem Hr. Borghjerg i Gaar rejste Kravet om en Grundlovsændring, der blandt andet skulde beskæftige sig med Omdannelsen eventuelt Afskaffel-

sen af Landstinget, haaber jeg derfor, at hans Tale ikke var et Ekko fra det forrige Aarhundrede, men at der tværtimod deri laa et frisk Ønske om at medvirke til en fuldstændig Modernisering af Folkestyrets Former. For mit personlige Vedkommende har jeg jo allerede ved forskellige tidligere Lejligheder erklæret mig villig til, ja, meget stærkt interesseret i, en Omformning, der ogsaa kom til at omfatte Landstinget. Min principielle Stilling til dette Spørgsmaal er ikke dikteret af nogen politisk-taktisk Betragtningssmaade, jeg har indtaget den offentligt meget længe, før det nuværende politiske Styrkeforhold i Landstinget var til Stede eller blot i Sigte, men den Udvikling i Landstingets Sammensætning, der har fundet Sted, kan kun bestyrke Kravet om en virkelig Reform for Landstingets Vedkommende, ikke fordi den har ført til en Svækkelse af det venstrekonervative Flertal, men fordi den har medført en fuldstændig Ændring i Landstingets Stilling i Dagens aktuelle Politik og derved efter min Opfattelse paa afgørende Maade afsvækket den tidligere Begrundelse for dets nuværende Sammensætning og Virkeform.

Hvis man ser paa det nylig afsluttede Landstingsvalg, vil man se, at Valget i forfatningsmæssig Henseende med stor Tydelighed viste, at Landstinget ikke længere i væsentlig Grad adskiller sig fra Folketinget, men at Kampen om Flertallet føres paa samme Grundlag der som Kampen om Flertallet i Folketinget, og at alle Partier har samme Chance for at naa det her som der. Vi har altsaa i Virkeligheden i dette Øjeblik et Tokammer-System med to næsten ens sammensatte Ting. De to Tings Vælgerkorps reagerer næsten paa samme Maade, og Følgen heraf vil blive, at vi for Fremtiden hvert andet Aar skal have en bevæget Valgkamp med deraf følgende politisk Uro, Usikkerhed og Udgift for Landet. Efter det ordinære Folketingsvalg i 1930 kommer Landstingsvalget i 3die, 4de og 6te Landstingskreds i 1932, saa kommer det ordinære Folketingsvalg i 1934, Landstingsvalg i de samme Kredse som i Aar i 1936 o. s. v. Hvis hertil kommer enkelte Opløsningsvalg til Folketinget, vil man hurtigt forstaa, at Landet takket være det System, vi nu har, vil blive kastet ud i en Tilstand af permanent politisk Uro til stor Skade for det saglige politiske Arbejde, for Lovgivningens Stabilitet og for en rolig Udvikling. Det Landsting, hvis Opgave det skulde være at virke som en beroligende Faktor, kan saaledes under den